



מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

נזיר יא

עניין: מתנה על מה שכתוב בתורה

תוס' כתובות נו. ד"ה הרי

בכולן מפני שמתנה על מה שכתוב בתורה והתם לא שייך לשנויי הכי ואור"י דאי לאו דילפינן מתנאי בני גד ובני ראובן ה"א דשום תנאי אינו מבטל את המעשה ואפילו לא יתקיים בסוף המעשה קיים והשתא דילפינן מהתם דמהני תנאי לבטול המעשה אמרינן דדוקא כשאינו מתנה על מה שכתוב בתורה דומיא דבני גד ובני ראובן שלא התנו על מה שכתוב בתורה וא"ת הא דתנן צפרק צתרא דמנחות (דף

זוהר תרומה קנז ע"א

אחזקבר תמן - ובגין למגרע לכל דרין אחרנין דעלמא דליתון מתי מדבר יקומון ההוא רעיא לנהון אשרי ליה בגווייהו למהוי כללו באתערותא דקיומא לעלמא דחתי - ולי תימא לי הכי דההוא מדברא

דברים רבה פרשה ב'

ט [ג, כז] **כִּי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה אִם אַתָּה נִקְבֵּר פֶּאֶן אֶצְלָךְ, בְּזִכּוּתְךָ הֵן בְּאִין עִמָּךְ. אָמַר ר' לִוִי לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה, לְאַחַד שְׁנַתְפָּזְרוּ מַעוֹתָיו בְּמָקוֹם אֶפְלָה, אָמַר אִם אוֹמַר אֲנִי הָאִירוּ לִי שְׁאֵקְבִץ מַעוֹתַי אִין בְּרִיָּה מְשַׁגַּחַת עָלַי, מָה עָשָׂה, נָטַל זְהוּב אֶחָד וְהַשְׁלִיךְ בְּתוֹכָם וְהִתְחִיל צוֹחַ וְאוֹמַר הָאִירוּ לִי זְהוּב אֶחָד הִיָּה לִי וְנִפְל מִמֶּנִּי פֶּאֶן, וְהָאִירוּ לוֹ, מָה עָשָׂה, מְשַׁנְטַל אֶת הַזְּהוּב אָמַר לְהֵן בְּחִיָּיְכֶם הִמְתִּינוּ לִי שְׁאֵלְקַט אֶת הַמַּעוֹת, וְלִקְטָן, בְּזִכּוּת הַזְּהוּב נִתְלַקְטוּ הַמַּעוֹת. כֶּף אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה אִם נִקְבֵּר אַתָּה אֶצְלָם בְּמִדְבָּר הֵן בְּאִים בְּזִכּוּתְךָ וְאַתָּה בָּא בְּרֵאשִׁים שְׁנָאֲמַר (דברים לג כא) וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ וּגו' וַיִּתֵּן רֵאשִׁי עִם.**

רש"י דברים לג, כא

הזרוע זמכה אחת: (כא) וירא ראשית לו. ראה ליטול לו חלק בדרך סימון ועוג שהיא ראשית ק כנוש הארץ: כי שם חלקת מחוקק. כי ידע אשר שם שנחלתו חלקת ר שדה קצורת מחוקק והוא משה:

של"ה פרשת במדבר תורה אור אות ז'

נכרים היו גבורי גד, גד גדוד יגודנו, ומורה אגבורת התשובה. כי לפום ריהטא חטאו, והא ראייה משה רבינו ע"ה הוכיחם האחיכם יצאו וגו'. וקיימו וקבלו ועשו יותר מהחיוב כענין תשובת הגדר, ויצאו בראש, הרי תנאי התשובה כתנאי בני גד ובני ראובן.

